

Kryštálik

Školský časopis Základnej školy, J. A. Komenského 1,
Michalovce

december 2022

Milí čitatelia,
sme radi, že listujete v našom školskom časopise Kryštálik. Prinášame Vám v ňom správy z rôznych školských podujatí, ktoré sme zorganizovali v prvom polroku školského roka 2022/2023. Príjemné čítanie :-)

Deň európskych jazykov

Rozmanitosť európskych jazykov sme si pripomenuli dňa 26. septembra. Tento deň Rada Európy vyhlásila za Európsky deň jazykov. Žiakom prvého a druhého stupňa sa podarilo vytvoriť nádherné výtvarné projekty, ktoré zdobia interiér školy, no ponúkajú i zaujímavé informácie o jednotlivých európskych krajinách.

Biela pastelka

Biela pastelka patrí každoročne k aktivitám, ktorými sa snažíme pomáhať. Pomáhať ľuďom, ktorí nemajú tak skvelý zrak ako my ostatní. Preto sme sa zapojili do finančnej zbierky, výtťažok ktorej využije Únia nevidiacich na pomoc nevidiacim a slabozrakým. Naši žiaci si na chvíľu „vyskúšali“, aké je to nevidieť, keď si nasadili čierne okuliare a orientovali sa v triede len pomocou hmatu a navigácie spolužiakov.

Deň eura

Žiaci 1. a 2. stupňa našej školy si pripomenuli Deň eura, ktorý pripadol na 24. októbra. Vytvorili symbol eura z centových mincí, skladali europuzzle, europexeso, eurodomino, lúštili eurokrížovku, zarad'ovali krajiny platiace eurom podľa abecedy, kreslili návrhy na nové eurobankovky a euromince i počítali slovné úlohy zamerané na rozvoj finančnej gramotnosti.

Projekt Elektroodpad – Dopad

V dnešnej dobe narastá problém so spracovaním elektroodpadu. V rámci projektu Elektroodpad – Dopad bude na našej škole počas celého školského roka prebiehať zber drobného elektroodpadu a použitých batérií. Zároveň na škole precuje žiacky tím, ktorého úlohou je bádateľské a rovesnícke vzdelávanie na tému **Tajný život elektroodpadu**.

Krúžok Spoznávame Zemplín

Krúžok *Spoznávame Zemplín*, presnejšie jeho členovia, majú za sebou prvý výlet, počas ktorého navštívili Observatórium na Kolonickom sedle. Spolu s rodičmi si prezreli i dedinku Ulič, miniatúry drevených kostolíkov či bránu do Národného parku Poloniny. V najvýchodnejšej dedinke Nová Sedlica si prezreli chalúpku deduška Večernička. Na spiatocnej ceste sa zastavili na vyhliaďke vodnej nádrže Starina a pri Beskydskom panteóne.

Jesenné športové sústredenie

Štyridsaťšesť žiakov športových tried druhého stupňa so zameraním na atletiku sa zúčastnili jesenného sústredenia na Zemplínskej šírave. Tréningy, zamerané na techniku atletických disciplín boli kombinované s turistikou do okolia. Mladí atléti si unavené svalstvo uvoľnili plávaním v bazénoch v Thermal parku a v hoteli Chemes.

Ak chcete zdraví byť, musíte zdravo žiť!

O dôležitosti zdravej výživy hovorili naši žiaci spolu s učiteľmi, pani psychologičkou počas Svetového dňa zdravej výživy. Mladší žiaci v rámci aktivít triedili potraviny na zdravé a tie menej prospešné nášmu zdraviu, pochutili si na ovocných či zeleninových dobrotách. Žiaci druhého stupňa hľadali vitamíny v matematike i zdravých maškrtách.

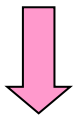

Galéria výtvarného umenia

Na exkurzii z výtvarnej výchovy v múzeu, galérii a aukčnej sieni DARTE v Nižnom Hrušove žiaci 8.B triedy mali možnosť vidieť stálu expozíciu výstavy 100 diel Pabla Picassa a taktiež stálu expozíciu výstavy 80 diel Salvadora Dalího. Zaujímavá je aj expozícia 90 diel Andyho Warhola a 120 diel od Banksyho. Popri výstave diel týchto dvoch veľikánov svetového umenia žiakom bolo prístupné aj Múzeum Anny Lesznai.

Matičný festival Dobšinského Košice

14.10.2022 sa uskutočnil už 16. ročník **krajského matičného festivalu Dobšinského Košice** v prednese pôvodnej slovenskej ľudovej rozprávky a autorských rozprávok. Naša žiačka **Sofia Mária Puľáková** sa na ňom zúčastnila po prvýkrát. Z festivalu odišla s diplomom za účasť a novými skúsenosťami do ďalších ročníkov.

Pasovanie prvákov

7.10.2022 boli naši prváci slávnostne pasovaní za právoplatných žiakov školy. Ich úlohou bolo ukázať, čo sa za krátky čas strávený v školských laviciach naučili. Po splnení výziev žiaci zložili prvácky sľub a boli pasovaní za právoplatných žiakov našej škole. Všetci im želáme veľa úspechov, odhodlania a trpezlivosti pri zvládaní školských povinností.

Týždeň boja proti drogám

Žiaci našej školy sa od 21.11 do 23.11 zapojili do aktivít, ktoré súviseli s **protidrogovou tematikou**. Na hodinách jazykov vymýšľali básne a slogany. Na výtvarnej výchove tvorili plagáty a koláže, ktorých poslaním je uvedomiť si nezmyselnosť drog. Zároveň pre starších žiakov pani psychologička pripravila prednášku o negatívach žuvacieho tabaku.

Zlatý Matičný hlások

Regionálna súťaž detí v speve ľudových piesní je určená pre žiakov materských škôl, základných škôl a osemročných gymnázií. Jej organizátorom je Dom Matice slovenskej v Michalovciach. Hlavným cieľom je podporovať u žiakov predpoklady na rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Našu školu reprezentovali žiačky **Kyara Čančinová** /3.A/, ktorá sa umiestnila v striebornom pásme a žiačka **Bianka Leitnerová** /7.B/ v bronzovom pásme. Dievčatám blahoželáme a ďakujeme za skvelú reprezentáciu školy.

Výtvarná súťaž „ Kto je mojím ochrancom?“

Aj v tomto školskom roku sme sa zúčastnili výtvarnej súťaže "Kto je mojím ochrancom?" Ocenení boli žiaci vo výtvarnej časti - II. vekovej kategórie: **Samuel Vadel** z VI.B v striebornom pásme, z VIII.B **Melisa Vrábľová** v bronzovom pásme a **Tam Anh Nguyen** v striebornom pásme. Blahoželáme!

Úspech v okresnom kole

Olympiády v slovenskom jazyku

Aj v tomto školskom roku si žiaci ôsmeho a deviatego ročníka mohli preveriť svoje vedomosti z materinského jazyka. Víťazke školského kola Olympiády zo Slovenského jazyka, žiačke 9. A triedy, **Sáre Babjakovej**, sa darilo aj na okresnom kole. 10. novembra 2022 našu školu úspešne reprezentovala a obsadila **3. miesto**. Olympiáda nebola práve najjednoduchšia. Pozostávala z troch častí: vedomostného testu, transformácie textu a ústneho prejavu. Sárke srdečne blahoželáme a ďakujeme za vynikajúce umiestnenie v prvej trojici škôl michalovského okresu.

i-Bobor

Po jesenných prázdninách sa na našej škole uskutočnila obľúbená celoslovenská infromatická súťaž iBobor. Zapojilo sa do nej veľmi veľa žiakov. Vo výsledkovej listine sme zaznamenali 10 úspešných riešiteľov. Srdečne im všetkým blahoželáme a tešíme sa, že máme takéto bystré infromatické hlavičky.

Slniečna sústava očami štvrtákov

Štvrtáci na hodinách prírodovedy spoločne pátrali ako detektívi po neživej prírode a prírodných javoch. Naučili sa, že žijú na planéte Zem, ktorá je súčasťou vesmíru a spoznali planéty tvoriace Slniečnú sústavu. Svoje vedomosti využili pri prezentácii svojich projektov, ktoré zvládli na jednotku.

Majstrovstvá východoslovenského regiónu

Žiaci športových tried so zameraním na atletiku sa zúčastnili Majstrovstiev východoslovenského regiónu Košického a Prešovského kraja v cezpoľnom behu. Preteky sa uskutočnili v Košiciach v Parku Anička za daždivého počasia. Súťažilo 14 oddielov a pretekalo sa v kategóriách od najmladších žiakov až po dospelých. V kategórii najmladších žiačok **Olívia Vajdová** obsadila **2. miesto** a

Striebornú medailu v kategórii starších žiakov si vybojoval **Ján Harman**. Nela Sikorai skončila deviata. U najmladších žiakov Martin Hreňko obsadil 9. miesto. **Medailistom blahoželáme.**

Bav sa basketbalom

23.11.2022 sa vybraní žiaci našej školy zúčastnili podujatia pod názvom „Bav sa basketbalom“. Podujatia sa zúčastnilo 80 žiakov piatich základných škôl z Michaloviec. Súťažili na čas v slalome bez lopty, s loptou, podávanie lôpt a v streľbe na kôš. Odohrali sa dva basketbalové zápasy na základe náhodného žrebu. Naše basketbalové družstvo obsadilo krásne **3.miesto**. Blahoželáme!

Cena mesta

Naša **Základná škola J. A. Komenského** oslavuje v tomto školskom roku **šesťdesiate narodeniny**. Za toto obdobie pripravila k životu i profesionálnej kariére niekoľko generácií. Oslava jej jubilea nás čaká v druhom polroku. No už teraz sa tešíme z ocenenia **Cena mesta Michalovce**, ktorú prevzal riaditeľ školy Mgr. J. Semko na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva 30. septembra 2022.

Z tvorivého pera našich žiakov

Život pre vodu

Jedna kvapka, veľké more.
Voda hore, voda dole.
V riekach a či v oblakoch,
moriach, fľašiach, potokoch.

Voda, tá nám dáva život,
bez nej by sme boli mimo.
Každý z nás ju potrebuje,
ľudský život zachraňuje.

Vodu, tú má každý rád,
túži byť s ňou kamarát.
Aj keď máme vody veľa,
plytvať ňou je veľká beda.

Adam Šponták

Voda

V potôčiku žblnká voda,
ligoce sa jak obloha.
Musí jej byť dostatok,
pre ľudí aj pre statok.

Teším sa, keď vonku prší,
porastú nám v lese huby.
V zime je z nej pekná vločka,
trblieta sa do oblôčka.

Voda živá, voda čistá,
napijem sa, osviežim sa.
Pijeme ju každý deň,
bez nej by z nás bol len tieň.

Daniel Falatko

Správne miesto

„Huráá!“ zobudil ma hlas z vedľajšej izby. Juraj a Matej boli z dnešného dňa nadšení už od skorého rána. Čakal nás cyklovýlet k Štefánikovej mohyle. Radšej by som ešte spal, ale keď počujem ako sa moji mladší bratrance tešia, pridám sa k ich nadšeniu aj ja.

Po rýchlych raňajkách sadáme na bicykle a štartujeme za dobrodružstvom. Juraj, Matej, ich rodičia a ja. Naše mamy sú sestry, a preto trávime niekoľko prázdninových dní spolu.

Už po krátkej chvíli som zistil, že jazda bicyklom bude riadna fuška. Pred nami sa objavoval obrovský kopec. No zbohom. „Tak toto nedám,“ zavola som na Mateja.

„Čo myslíš, že ja áno?“ dychtil Matej.

„Chlapci, nerozprávajte a makajte,“ zvolal ujo a už sme chtiac-nechtiac šliapali do pedál. Chvalabohu naša prvá zastávka bola nablízku. Jej názov ma skvele pobavil: „Bufet na blbom mieste“. Hoci mali skvelú kofolu, môj bicykel si zjavne myslel niečo iné. Rozhodol sa, že nás na blbom mieste chvíľu zdrží.

„Áá...veď ja mám mäkké koleso, na naozaj blbom mieste.“

„To bude len defekt,“ povedala teta. „No... skúsime to opraviť,“ dodal ujo Rado. Ešteže je taký zručný, pomyslel som si. Netrvalo dlho a cieľ našej cesty – mohyla, bola nablízku. Už

z diaľky sme videli turistov, cyklistov takých ako my. Podišli sme už peši k pamätníku, podobnému pyramíde, za ktorou sa vypínali majestátne lipy. Prečítali sme nápis na pamätníku a dozvedeli sme sa, že mohyla stojí na mieste tragickej smrti ministra a generála Milana Rastislava Štefánika, ktorý zomrel pri páde lietadla.

Cyklotúra riadne preverila moju kondičku, ale výlet to bol poučný. Cestou späť som uvažoval o tom, čo všetko človek dokáže a zvládne. Prekoná sám seba a zvládne aj dlhú cestu bicyklom. Navštívi zaujímavé miesta a hoci sú niektoré aj tie nesprávne, oplatí sa zariskovať.

Alex Rosinský, 6.A

Zahrajte sa

v	i	e	t	o	r	k	a	t	a	r
j	i	j	a	b	l	k	o	n	a	n
e	a	b	l	l	a	o	t	e	k	a
s	l	n	k	o	v	n	i	a	a	n
e	o	c	a	h	e	á	n	a	r	s
ň	e	ň	h	a	m	r	u	!	m	t
o	y	s	a	n	á	l	p	á	ú	č
d	i	y	n	a	t	š	a	g	s	*

vietor
jablko
obloha
slnko
hmla
dyňa
gaštany
súmrak
jeseň
konár

Úspech

Vždy potrebná je škola
nie sú to len prázdne slová.

Násobenie, delenie,
to je naše trápenie.

Čítanie a písanie,
to je naše poslanie.

Chceš byť múdry? Tak sa uč.
Dokážeš to, len to skús.

Emma Tamášová

Po vyškrtaní daných slov nájdete
v osemsmierovke známu pranostiku:

Prešmyčky: zmeň poradie písmen v slove a vytvoríš nové slovo

ikon

optika

škola

breza

Zašifrovaní spisovatelia:

nájdí meno a priezvisko slovenského spisovateľa

1. Najviac hríbov našiel dedo Jano v smrekovom lese.
2. Navštívili sme tetu Zuzku v Dobšinej, ale Paľko s nami nebol.
3. Bývali sme v chalupe, ktorú otec kúpil od strýka Samuela.
4. Spolužiak Jano sa na Spišskom hrade cítil ako kráľ.

Milí naši čitatelia, milí žiaci.

Vedenie Základnej školy Komenského 1 a redakčná rada časopisu

Kryštálik Vám všetkým praje

nádherné Vianoce 2022.

prešmyčky – riešenie: kino, piatok, lokša, zebra